

Regeringskansliet
Miljödepartementet

Yttrande över Slutbetänkande SOU 2022:21 – Rätt för klimatet M 2022/01364

KTH tillstyrker de förslag som framförs i slutbetänkandet. Klimatråtsutredningen har gjort ett förtjänstfullt arbete, och i det stora behovet av att se över relevant svensk lagstiftning i syfte att skapa bättre förutsättningar för att Sveriges klimatmål ska uppnås, utgör detta arbete ett viktigt men inte avslutande steg.

Något som bör framhållas är emellertid de konsekvenser i form av ökade resurstillskott till ett flertal berörda myndigheter som förslagen kommer att medföra om de genomförs. Att reformera lagstiftningen utan förstärkning av de ansvariga myndigheternas resurser kommer att motverka den förväntade måluppfyllelsen.

Det finns dock vissa detaljer i utredningens slutbetänkande som bör kommenteras med avseende på utgångspunkter och konsekvenser, se nedan.

Avsnitt 10.1.2 Tydligare prövning av linjekoncessioner

Klimatråtsutredningen föreslår ett antal förändringar i prövningsprocessen vid linjekoncession för elektriska starkströmsledningar. KTH tillstyrker dessa förslag. Bland övriga synpunkter föreslås även att en särskild utredning ska få i uppdrag att ”genomföra en översyn av ersättningsbestämmelserna för att bidra till större acceptans och snabbare tillståndsprocesser”. Det är inte helt klart vilka ersättningsbestämmelser som avses, men intuitivt gör man som läsare kopplingen till de bestämmelser om ersättning för markupplåtelse som gäller.

KTH har i denna fråga uppfattningen att de svenska lagreglerna rörande ersättning vid olika typer av expropriativa ingrepp i ägande och andra rättigheter, utgör ett sammanhängande och generellt system, där införandet av olika ersättningsregler beroende på ändamålet med markåtkomsten skulle få stora negativa konsekvenser.

Ett flertal tidigare utredningar i denna fråga har resulterat i slutsatsen att det är olämpligt att införa olikartade ersättningsprinciper för olika typer av ändamål med markåtkomsten (t.ex. SOU 2008:99, SOU 2004:7). De viktigaste skälen för detta kan sammanfattas i begreppen transparens, förutsägbarhet, systematik, legitimitet och uppfattningar om rättvisa samt rättssäkerhet.

Avsnitt 12.2.5 och 12.2.7 Om cykelvägar

Klimatråtsutredningen har i flera avseenden berört betydelsen av att underlätta för och främja cykeln som transportmedel. En ökad användning av cykel som transportmedel kan bidra till minskade utsläpp av växthusgaser (och förbättra folkhälsan). Utredningen har dock

inte lagt några konkreta förslag med direkt sikte på lagstiftning avseende cykelvägar när det gäller planering och markåtkomst. Bl.a. anförs som skäl att markåtkomst för cykelvägar normalt sker genom kommunala detaljplaner.

Något som emellertid förbises är det nät av cykelbanor och cykelvägar som ligger utanför detaljplanelagda områden, dvs. utanför och mellan den tätare bebyggelsen. Särskilt med hänsyn till Trafikverkets inriktning mot att bygga om landsvägar till s.k. 2+1-vägar med vajerräcken för att göra biltrafiken säkrare – något som skapar stora trafikfaror för cyklister och fotgängare – finns anledning att närmare utreda och framlägga förslag kring frågor som huvudmannaskap och markåtkomst för cykelvägar.

KTH:s remissvar har utarbetats av Peter Ekbäck (professor i fastighetsteknik) Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad, Inst. för fastigheter och byggande.

Stockholm 2022-10-25

Sigbritt Karlsson
Rektor